

Obraćanje visokog predstavnika Christiana Schwarz-Schillinga Parlamentu Bosne i Hercegovine

100 dana za postizanje rezultata

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege-članovi Parlamenta,

Proteklo je 100 dana od kada sam preuzeo funkciju visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije za Bosnu i Hercegovinu.

Stojim ovdje za ovom govornicom, pred najvišim demokratskim tijelom Bosne i Hercegovine, u vrijeme kada na raspolaganju imate 100 dana prije nego što građani ove zemlje ocijene rezultate vašeg rada, na oktobarskim izborima.

Dame i gospodo: pred vama je 100 dana da stvorite uslove za bolju budućnost građana Bosne i Hercegovine.

Svi zajedno nosimo veliki teret odgovornosti prema građanima Bosne i Hercegovine. Imamo važnu dužnost da učinimo sve što možemo kako bismo ovoj zemlji pomogli da ostvari napredak ka punoj integraciji u euro-atlanske strukture.

Za mene ta odgovornost znači povlačenje i prenos nadležnosti na organe vlasti ove zemlje. Već sam započeo taj proces i namjeravam ga nastaviti.

Za vas, ta odgovornost znači istupanje i preuzimanje zadataka koji moraju biti ispunjeni da bi se postigao napredak, kao i provođenje reformi koje će ovu zemlju i njene građane približiti tom cilju.

Prvo, dozvolite mi da s vama podjelim utiske koje sam stekao tokom mojih prvih 100 dana u Bosni i Hercegovini.

Drugo, želio bih govoriti o odgovornosti koju imate prema građanima ove zemlje, o očekivanjima međunarodne zajednice koja želi vidjeti napredak u odvijanju reformi, kao i o prilikama koje vam se pružaju u narednih 100 dana, odnosno do oktobarskih izbora.

Mojih prvih 100 dana

Čast mi je biti ovdje i nastaviti aktivnosti mojih uvaženih prethodnika. Međutim, oni su radili u drugim vremenima, u drugačijim okolnostima i suočavali se s drugačijim izazovima. Sada smo ušli u novu fazu tranzicije i odgovornosti. Aktivnosti koje obavljam kao visoki predstavnik i specijalni predstavnik Evropske unije sada moraju odražavati tu novu fazu.

U svom obraćanju građanima Bosne i Hercegovine jasno sam rekao da sam došao da pomognem, savjetujem i zagovaram pronalaženje rješenja. To obećanje sam i održao.

Neću donositi odluke umjesto onih koji nemaju hrabrosti da ih sami donešu. To je demokratija. Parlament mora odlučiti sam, a ja neću intervenirati svaki put kada organi vlasti ne preuzmu odgovornost.

Kraće rečeno, neću raditi poslove koje moraju uraditi institucije i izabrani lideri ove zemlje.

Tranzicija i preuzimanje odgovornosti podrazumijevaju prenos svih nadležnosti na institucije Bosne i Hercegovine. To će omogućiti da Bosna i Hercegovina postane «normalna» evropska država. Šta to znači u praksi? To znači da ćemo se mi predstavnici međunarodne zajednice aktivno angažirati i konstruktivno pomagati. Međutim, mi nećemo intervenirati kada budu napravljene greške i nećemo upravljati ovom zemljom umjesto vas. To takođe znači da vi, građani i političari Bosne

i Hercegovine morate odlučiti o putu koji želite slijediti ka boljoj budućnosti.

Da bih ovo ostvario, u potpunosti ču se koristiti iskustvom koje sam stekao tokom više od 25 godina obavljanja poslaničke dužnosti i preko 10 godina rada na funkciji ministra u njemačkoj Vladi kako bih vam pomogao i posavjetovao vas najbolje što mogu. Takođe ču se koristiti iskustvima koja sam od 1995. godine sticao kao medjunarodni medijator u Bosni i Hercegovini, kako bih pružio podršku građanima i političarima ove zemlje.

U protekla četiri mjeseca pažljivo sam pratio i pažljivo slušao političare, biznismene, mlade i stare, vjerske vođe, intelektualce i građane. *Ponekad čak i moje savjetnike !*

Ništa od onoga što sam video ili čuo me neće spriječiti u namjeri da zadržim dosadašnji pristup, odnosno da se suzdržim od interveniranja. Jasno je da je ova zemlja postigla ogroman napredak, što je ostvareno i vašom zaslugom. Takođe je jasno da ova zemlja ima sve resurse koji su joj potrebni i stoga ove resurse trebate razviti do maksimuma.

Znam da ova zemlja ima uspostavljene snažne demokratske institucije koje se mogu suočiti s izazovima euro-atlanskih integracija.

Impresioniran sam izuzetno profesionalnim i kompetentnim timom koji vodi pregovore s Evropskom unijom.

U poslovnim i političkim krugovima sam se sreo s ljudima koji imaju veliki potencijal i sposobnost da ekonomiju i društvo u cjelini povedu naprijed.

Širom zemlje sam se sreo s velikim brojem mladih ljudi koji imaju energiju i entuzijazam i koji traže mogućnosti da daju svoj doprinos u izgradnji snažne i stabilne Bosne i Hercegovine.

Dosta je primjera koji su nadahnjujući i kojima ova zemlja treba da se ponosi:

- u martu sam imao zadovoljstvo da se nađem u pravnji tima poduzetnika u oblasti informatičke tehnologije iz Bosne i Hercegovina koji su posjetili tehnološki sajam CEBIT u Hannoveru. I sam sam privrednik već preko 25 godina, a riječ je o najprestižnijem sajmu u jednoj od najprestižnijih industrijskih grana u svijetu – ali vjerujte mi, bilo je dovoljno samo da ih predstavim – nakon toga, vaši poduzetnici su tačno znali šta i kako dalje.
- Međunarodni uspjeh filma «Grbavica» pokazao je da je umjetnički talenat koji postoji u ovoj zemlji ravan najboljima na svijetu.
- Ovo je još jednom potvrđeno ovog vikenda kada je Bosna i Hercegovina postigla istorijsko treće mjesto na takmičenju za pjesmu Evrovizije. Čestitam! Potpuno sam nepristrasan kada kažem da je Bosna i Hercegovina trebala pobijediti. *Molim vas da me ne podsjećate na kom mjestu je Njemačka završila na tom takmičenju!*

Puno je razloga zašto bi ova zemlja treba biti samouvjerena i sposobna da sama odlučuje o sopstvenoj sudbini. A – ukoliko ja izvršim svoju obavezu da predam vlast u ruke domaćih organa – a vi svoju da je preuzmete na zreo i odgovoran način – onda ova zemlja ima svijetlu i obećavajući budućnost pred sobom.

Međutim – dopustite mi da jasno kažem da sam ovdje video i tamnu stranu političkog života – nedostatak odgovornosti i nedostatak političke hrabrosti kod nekih koji se nalaze na uticajnim mjestima:

Postoji korupcija, postoje loše namjere i postoje neki koji odbijaju da interese zemlje stave ispred sopstvenih.

To nije prihvatljivo. Neću mirno stajati i gledati kako ova tamna strana zasjenjuje ono što je dobro i pozitivno u ovoj

zemlji:

- reći će vam gdje važne obaveze nisu ispunjene;
- istaći će gdje se moraju postići viši standardi;
- i ukazaću na one koji nisu preuzeli odgovornost odnosno one koji su djelovali bez integriteta.

Dopustite mi također da jasno kažem da ukoliko bi došlo do bilo kakve ozbiljne prijetnje miru i stabilnosti, ili ako bi se pojavio bilo kakav dokaz o odbijanju saradnje sa haškim tribunalom, svakako će iskoristiti svoje pune ovlasti. Neću dopustiti da se ugrozi do sada postignuti napredak.

Ukratko, učiniću sve što mogu za građane Bosne i Hercegovine – ali to će zaista donijeti promjene samo ukoliko vi također učinite sve u svojoj moći.

Navešću dva skorašnja primjera gdje bi političari i lideri ove zemlje mogli i trebali učiniti više da poprave svakodnevni život građana.

Prvo, u vezi sa mojom nedavnom posjetom Beču: prije dvije sedmice išao sam tamo da bih lobirao da EU ublaži vizni režim za građane Bosne i Hercegovine i to sa određenim uspjehom.

- Međutim, šta se dešavalo ovdje dok sam ja bio u Beču? Ovdje su se političari prepirali oko reformi. Novine su bile pune priča o neslaganjima o budućnosti vaše policije.
- No, reforma policije je ključni preduvjet za približavanje EU, i to upravo onaj koji je direktno relevantan za ministre zemalja EU koji odlučuju o viznom režimu.

A to nije izgledalo dobro ministrima EU u Beču. To nije pomoglo imidžu BiH u inostranstvu. A ni najmanje ne sumnjam da to nije izgledalo dobro ni građanima ove zemlje.

Druga situacija koju bih želio pomenuti a koja zahtijeva hitni

aktivni i konstruktivni angažman lokalnih organa vlasti je Mostar: to je jedina velika opština u zemlji koja nije usvojila budžet za 2006. godinu; ujedinjenje gradske uprave nije ni blizu kraja; građani moraju snositi nepotrebne troškove povezane s tim; mnoga druga pitanja su neriješena, i smeće koje se sedmicama gomila po ulicama samo po sebi simbolizira sve što je trulo u politici u Mostaru.

Šta sam još video u proteklih 100 dana? Vido sam da je dosta građana frustrirano, osobito mlađa generacija. Isuviše ljudi svaki dan trpi zbog nefunkcionalnog obrazovnog sistema, ograničenih perspektiva za zaposlenje, i društva punog korupcije. S pravom su frustrirani.

I, da budem u potpunosti iskren pred vama: isuviše ljudi je siromašno i gladno i beznadežno. Previše porodica živi u siromaštvu. Penzioneri moraju živjeti od 200 KM mjesečno – znate li vi šta znači živjeti od 200 KM mjesečno? Ali vi možete pomoći tim ljudima. Vi možete povesti ovu zemlju na pravi put kroz ekonomske i socijalne reforme koje su tako očajnički potrebne.

Vi imate privilegiju da se nalazite u ovom parlamentu, što vam omogućava da popravite pravni i ustavni okvir ove zemlje. Ne odnosite se prema toj privilegiji olako.

Bez gubljenja vremena biste trebali preduzeti odlučujuće korake na unapređenju situacije. A narednih 100 dana, posljednjih sto dana ovog Parlamenta, daće vam mnogo prilika da to uradite. Ove prilike morate uhvatiti objeručke, sa hrabrošću i jasnom vizijom svjetlige budućnosti, a ne osvrćući se preko ramena u strahu od prošlosti. Ovo ne smije biti «inat kuća», nego mjesto za konstruktivan rad i pozitivne rezultate.

Vratiću se za koji trenutak na ono što u narednih 100 dana možete uraditi za građane ove zemlje. Prije toga, ima jedno važno pitanje koje će zaokružiti moje viđenje onoga što sam

doživio od kako sam stupio na ovu dužnost.

USTAVNA REFORMA

Prije mjesec dana sam i sam sjedio u ovoj prostoriji. Bio sam svjedokom kako se zastupnici u ovom domu bore sa historijskim izazovom: paketom mjera za izmjenu Ustava.

Žiža interesovanja bila je usredsređena na rad Parlamenta u toku onih napetih večeri krajem aprila. Uloga i odgovornost Parlamenta bila je od apsolutno kritičnog značaja za pravac koji ova zemlja zauzima.

- Ja sam pred vama video historijsku priliku.
- Razumijem da ste pred sobom imali tešku odluku.
- Znam koliko su zahtjevni bili vremenski rokovi u kojima ste morali odigrati vašu važnu ulogu i provesti demokratsku debatu.
- Isto tako razumijem koliko je teško kad je čovjek suočen sa teškom odlukom u kojoj su emocije i razum neodvojivi dio pitanja koje zadire u samu srž identiteta ove zemlje.

Ali ovo su momenti za koje parlamentarci treba da su pripremljeni. Bismarck je jednom rekao da državnici moraju prepoznati ključne momente, brzo iskoračiti i uhvatiti se za «skute historije» – «den Mantel der Geschichte». Ovo je bila jedna od takvih prilika da se iskorači – kratka prilika, historijski momenat – ali morate biti snažni i odlučni da zgrabite takve prilike i iskočite. Znam da nije lako.

Iz ovoga iskustva se mogu izvući važne lekcije. Odajem priznanje većini zastupnika u Zastupničkom domu koji su podržali mjere. Pozdravljam velike napore koje je uložilo šest stranaka koje su se sastajale u periodu od nekoliko teških mjeseci s ciljem postizanja sveukupnog sporazuma o paketu reformi. To je ono što ja tražim – ljudi sa karakterom i snagom u ovom zemlji moraju istupati naprijed u vrijeme dok se ja i međunarodna zajednica povlačimo u pozadinu. Biračima

Bosne i Hercegovine potrebni su političari koji imaju vjeru u sebe i tragaju za konstruktivnim kompromisima i pozitivnim ishodima za dobrobit svih.

Politika, kao i život, svojevrsno je putovanje, ali planirati putovanje i izabrati pravi put nije nikada lako. Te noći krajem aprila izgledalo je kao da je ekspresni voz stigao na peron Bosne i Hercegovine, i većina ljudi je htjela da uđe u voz, htjela je da krene, htjela je da brzo oputuje do slijedećeg odredišta. Međutim, voz je otišao. Zahvaljujući nekolicini, svi putnici su ostali na peronu.

Bez obzira na ograničenja paketa ustavnih reformi, ovoj zemlji bi pomoglo da krene naprijed na ovom važnom putovanju prema Evropi. Sada je za taj put potrebno pažljivo planiranje. Vaša odgovornost ne prestaje sa glasom «protiv», tu ona tek počinje. Demokracija ne prestaje kada se nešto odbaci. Zrela, odgovorna politika znači poduzimanje malih koraka kada se može i stalno iznalaženje novih načina za kretanje naprijed kada nešto ne uspije od prve.

Mislim da se svi mi u ovoj prostoriji slažemo da se Ustav mora reformirati. Većina je, u stvari, to i dokazala. Morat ćemo se vratiti na ovo pitanje i vratit ćemo se.

Kako je rekao Konrad Adenauer: «Die Situacion ist da» – «situacija je takva kakva jeste», historija je tu gdje smo sada, i to je ono sa čime morate raditi. Ja sam rekao da sam voljan igrati aktivnu ulogu da vam u tome pomognem. I sada sam spremam to učiniti.

Ali prije toga, da kažem da postoje drugi načini kako možete i trebate pokrenuti ovu zemlju. Ima mnogo područja u kojima je potrebno da uradite više od onoga što je urađeno do sada. U ukupnom institucionalnom i političkom prostoru BiH postoji ključne reforme – u obrazovanju i ekonomiji, u restrukturiranju policije i javnom emitiranju – koje usporavaju političari i lideri ove zemlje.

Sada bih posvetio malo pažnje tome kako možete ovu zemlju pokrenuti naprijed u narednih 100 dana.

POSLJEDNJIH 100 DANA PARLAMENTA

Ima mnogo toga što se može ispraviti prije izbora. Mnogo načina da se voz progrusa u Bosni i Hercegovini ponovo pokrene i da se ljudi ove zemlje ukrcaju na njega.

U narednih 100 dana možete također poslati važan signal: pokažite građanima ove zemlje da ste sposobni usvojiti zakone koji će pozitivno uticati na kvalitet njihovih života. Oni će ocijenjivati vaš učinak na ovom polju kada u oktobru budu izašli na izbore.

Pokažite Evropi, Sjedinjenim Američčkim Državama i ostatku svijeta da posjedujete kapacitet da promijenite svoju zemlju na pozitivan način. Da im stavite do znanja da ne samo da razumijete evropske pravne i tehničke kriterije, nego takođe i da vam je poznato šta evropske vrijednosti zapravo podrazumijevaju:

- promoviranje privrednog razvoja radi unaprijeđenja svakodnevnog života vaših građana;
- zlaganje i podržavanje principa nezavisnog sudstva i policije kako bi se građani u ovom društvu osjećali bezbjedno;
- poštivanje međunarodnih obaveza, na primjer u odnosu prema MKSJ-u i Vijeću Evrope, te pripreme usmjerene ka tome da ova zemlja u budućnosti postane uvažena članica NATO-a i Evropske unije;
- razvoj građanskog društva uz punu zaštitu ljudskih prava – ljudska prava su temelj svake moderne demokratske i evropske države; ljudska prava se nalaze u središtu nastojanja ove zemlje da se pomiri sa svojom prošlošću;
- znam iz iskustva moje zemlje nakon II Svjetskog rata da je pomirenje od suštinskog značaja za kretanje naprijed i stvaranje bolje budućnosti, kao i za prihvatanje

suživota i saradnje sa susjedima – dojučerašnjim neprijateljima.

- investiranje u budućnost ove zemlje u okviru koje se pogotovo jedno pravo mora njegovati i vrijednovati u vašem društvu, a to je pružanje kvalitetnog obrazovanja svoj djeci i mladim ljudima u Bosni i Hercegovini bez obzira na njihovu nacionalnost. Kako gajiti nade u prosperitetnu i stabilnu budućnosti ako djeca ne budu učila zajedno, i ako se ne budu igrala zajedno?

Naravno, ovo neće biti lako ostvariti s obzirom da ćete se u narednom periodu suočiti sa brojnim izazovima u vidu donošenja zakonske regulative.

ŠPROGRAM RADA U NAREDNIH 100 DANAĆ

Pomenuo bih ovom prilikom neke od zakona koji će biti u vašim rukama, i koje ćete u periodu od naredna četiri mjeseca ili usvojiti ili prouzrokovati daljnja kašnjenja. To su zakoni za koje postoji politički koncenzus i podrška javnosti. Zakoni koji će olakšati put prema evropskim integracijama. Ali, i zakoni koje prvo vi morate odobriti. Ne radi se o mom programu rada, već o programu rada za vas, vaše građane i vašu zemlju.

Prvo, pogledajmo obrazovanje: U protekle tri godine nisu usvojeni nikakvi zakoni u ovoj oblasti. Svaka godina u kojoj se ne provodi reforma obrazovanja je izgubljena godina za jednu generaciju učenika. Neophodno je postići napredak na svim nivoima obrazovanja, i to hitno. Ovaj parlament mora usvojiti zakone o predškolskom obrazovanju, stručnoj obuci, i o agenciji za osnovne i srednje škole kako bi se ispunili uslovi koje nalaže Evropsko partnerstvo.

Posebno naglašavam potrebu za usvajanjem Zakona o visokom obrazovanju – kako bi se svim mladim ljudima omogućili jedaki uvjeti za studiranje; kako bi svi univerziteti uskladili standarde po svim pitanjima koja se tiču predmeta i ispita; te kako bi se stvorile realne mogućnosti za studiranje u Evropi.

Nijedan od gore narečenih principa se ne provodi u ovom trenutku.

Građani se možda pitaju ko bi blokirao usvajanje takvog zakona. Međutim, o ovom zakonu se razgovara već mjesecima, čak godinama, i sada apeliram na vas da više ne zaustavljate napredovanje omladine ove zemlje. Budućnost ove zemlje zavisi od njih. Oni vas posmatraju šta radite – nemojte ih iznevjeriti.

To me dovodi do drugog pitanja o kojem sam želio danas govoriti, tj. do ekonomije. Rješavanjem samo tri pitanja može se ostvariti značajan privredni napredak koji će se nadovezati na pozitivnu vijest da se međunarodni kreditni rejting BiH dramatično poboljšao, a radi se o Zakonu o obligacionim odnosima, Zakonu o platama i stvaranju centralnog sistema supervizije banaka. U vašoj moći je da sva tri ova problema riješite u narednih 100 dana. Apelujem na vas da se maksimalno angažirate, dignete svoj glas i usvojite ove zakone.

Osim toga, još dva zakona već dugo čekaju na usvajanje i njihovo usvajanje se ne bi trebalo dalje odlagati:

- Zakon o državnom fiskalnom vijeću koji će pomoći da se dalje unaprijedi kredibilitet ove zemlje na međunarodnim finansijskim tržištima. Usvajanjem ovog zakona zemlja će biti u mogućnosti da posudi novac za prijeko potrebne investicije pod još povoljnijim uslovima kreditiranja.
- A tu je i Zakon o lijekovima koji će omogućiti preduzećima da prodaju lijekove po konkurentnim cijenama, kao i da osiguraju kvalitet tih lijekova. Mogli biste, u isto vrijeme, poboljšati zdravlje ekonomije kao i zdravlje stanovništva koje živi u ovoj zemlji.

Treće, razmotrimo sektor pravosuđa u okviru kojeg se trasiraju novi putevi.

Sud Bosne i Hercegovine je počeo sa razmatranjem predmeta

optuženika koji su nedavno prebačeni iz Haškog tribunala u Bosnu i Hercegovinu. Ovo je dokaz visokih međunarodnih standarda koji postoje na ovom Sudu.

Ipak, potrebno je usvojiti važne izmjene i dopune Zakona o krivičnom postupku kako bi se ojačalo sudstvo i kako bi se osiguralo uspješno kontinuirano prosljeđivanje predmeta iz MKSJ-a.

Prijeko je potrebno pokazati građanima ove zemlje i cijelom svijetu da nitko ne može djelovati nekažnjeno na teritoriji BiH. Pravosudje ove zemlje ima jedinstvenu priliku da služi kao globalni model pravde, ako ove reforme budu izvršene.

I na kraju, ključne reforme policijskih struktura i sistema javnog emitiranja u ovoj zemlji su od suštinskog značaja za samu strukturu ovog društva. Osim toga, Evropska unija pažljivo prati kako ćete riješiti ove dvije reforme – uspjeh procesa stabilizacije i pridruživanja ovisi o tome.

I kao što smo nedavno vidjeli u Srbiji, te na primjeru Bugarske i Rumunije, EU nije voljna prihvati ništa manje od onoga što je jasno definirala kao ključne uslove. Ali nemojte gajiti iluzije – odbacivanje reforme sistema javnog emitiranja ili reforme policije će zaustaviti napredak ka Evropi. Sa izborima ili bez njih, ovo nije dobar trenutak da se usporava proces reformi niti da se testira strpljenje EU.

OKTOBARSKI IZBORI

Budite uvjereni, danas i tokom narednih 100 dana na vama je veliki pritisak, ali gledajte na taj pritisak kao na šansu, pozitivan izazov.

Ukoliko uspješno odgovorite na izazov ovog zadatka u narednih 100 dana, nagrada za veliki napredak u reformama će biti glasovi birača te okončanje pregovora o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju do kraja godine. To će utrti put za bolji životni standard građana BiH, te olakšati put ka

evropskim integracijama i uspješnoj tranziciji OHR-a u Ured specijalnog predstavnika Evropske unije tokom 2007. godine.

Još jedan voz uskoro stiže na peron i ovaj put možete ukrcati Bosnu i Hercegovinu i njene građane i poslati ih na ovaj put – tko će se od vas ovaj put ispriječiti i pronaći razloge za ponovno kašnjenje ili propuštanje voza?

Glasači će u oktobru htjeti da znaju. Ako ne iskoristite ove šanse da njihov život učinite boljim, oni će htjeti da znaju zašto. Nemojte misliti da će vam olako oprostiti ako odlučite da ne učinite ništa.

Glasači su zabrinuti zbog siromaštva, nezaposlenosti, neadekvatnih socijalnih usluga. Zabrinuti su zbog opšteg nedostatka volje da ova zemlja krene naprijed. Pokažite im da možete riješiti ove probleme. Da ste naučili lekcije iz vlastitog iskustva zakašnjelih reformi i da ste spremni da sada krenete naprijed.

Imam povjerenja u vas i vašu sposobnost, i želim vas ohrabriti da vašim biračima dokažete da i oni mogu i trebaju imati povjerenja u vas. *Vjerujte mi, nakon 26 godina iskustva u parlamentu, naučio sam šta to znači!*

Glasačima također mora biti jasno da kada izađu na izbore u oktobru, ovaj put neće biti sigurnosne mreže međunarodne zajednice za sljedeću vladu. OHR planira da se zatvori do polovine naredne godine. Izabrani predstavnici ove zemlje će imati vodeću ulogu; glasači će morati živjeti sa svim greškama koje budu napravljene nakon toga; samo oni koji su izbrani će biti u poziciji da donose teške odluke o provođenju teških ali neophodnih reformi za dobrobit ove zemlje.

/ZAKLJUČAK/

Ovo je historijski period. Baš kao što su zemlje Zapadne Europe donijele hrabru i odvažnu odluku 1955. godine da formiraju ono što je postalo Evropska unija kakvu poznajemo

danasm, i da zauvijek prognaju rat iz Zapadne Evrope, tako i vi imate priliku da budete hrabri i odvažni, da izgradite bliskije odnose u ovoj regiji i postanete cijenjen član EU i NATO-a, te da zauvijek protjerate rat sa Zapadnog Balkana.

Od trenutka kad sam preuzeo dužnost, video sam da ova zemlja ima jedinstvenu priliku da uspostavi održiv mir i prosperitet. Ja sam 100% posvećen ispunjenju svoje uloge u tom procesu – nadam se da ćete stajati uz mene, jednako opredijeljeni da ispunite svoju ulogu u pisanju jednog pozitivnog poglavlja u historiji ove zemlje.

Vjerujte u vlastitu sposobnost da stvorite stabilnu i prosperitetnu demokratiju. Prepoznajte ulogu koju možete imati u izgradnji održivog mira u Bosni i Hercegovini.

“Uhvatite se čvrsto za skute historije.”

Nadam se da ste spremni za otvaranje novog poglavlja u historiji Bosne i Hercegovine. Narednih 100 dana će pokazati da li je to tako. Scena je spremna; ali sada je sve u vašim rukama: to je vaša predstava i vaša izvedba; od sada vi ste i režiseri i glumci. Ako svoje uloge shvatite ozbiljno i budete radili odgovorno, to će biti sjajna izvedba.

Ako odgovorite na ove izazove na konstruktivan način, budite uvjereni da ću biti svaki korak uz vas. Želim vam hrabrosti i snage u vašem radu tokom narednih 100 dana, da izgradite bolji život za građane Bosne i Hercegovine.

Bilo mi je zadovoljstvo. Hvala vam lijepo.